

Ocak 2019 • Sayı: 145 • 6 TL

Meraklı Minik

Erken Çocukluk Dönemi İçin Aylık Bilim Dergisi

Kuşudur Benim Adım

Kapakta ve
eşleme
kartlarında
artırılmış
gerçeklik
uygulaması
kullanılmıştır.

Derginizle birlikte...

Rengârenk
Çıkartmalar

Su Kuşları
Eşleme Kartları

Kuşu
Tacı

Su Kuşları
Etkinlik Kitapçığı

Kuşu
Posterleri

3+ yaş

Sahibi
TÜBİTAK Adına Başkan
Prof. Dr. Hasan Mandal
Genel Yayın Yönetmeni
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Doç. Dr. Rukiye Dilli
rukiye.dilli@tubitak.gov.tr

Yayın Yönetmeni
Yasemin Şahin
yasemin.sahin@tubitak.gov.tr

Yayın Danışma Kurulu
Dr. Lutfiye Aydın
Bekir Çengelci
Dr. Öğr. Üyesi Engin Kapkın
Prof. Dr. Elif Nursel Özmert
Doç. Dr. Elçin Yazıcı
Prof. Dr. Arzu İpek Yükselen

Editör
Aslı Zülal
asli.zulal@tubitak.gov.tr

Redaksiyon
Özlem Özbal
ozlem.ozbal@tubitak.gov.tr

Araştırma ve Yazı Grubu
Gülnehal Mert
gulnehal.ergen@tubitak.gov.tr
Meltem Yenal Coşkun
meltem.coskun@tubitak.gov.tr
Merve Yıldırım
yildirim.merve@tubitak.gov.tr

Grafik Tasarım
Fulya Koçak
fulya.kocak@tubitak.gov.tr

Çizer
Erhan Balıkcı
erhan.balikci@tubitak.gov.tr
Pınar Büyükgöral
pinar.buyukgural@tubitak.gov.tr

Video-Animasyon-Web
Selim Özden
selim.ozden@tubitak.gov.tr

İdari Hizmetler
Mehmet Akif Şenyil
mehmet.senyil@tubitak.gov.tr

Mali Yönetmen
Adem Polat
adem.polat@tubitak.gov.tr

İletişim Bilgileri
Meraklı Minik Dergisi
TÜBİTAK Ek Hizmet Binası
Kavaklıdere Mahallesi Esat Caddesi No: 6
06680 Çankaya ANKARA
Tel (312) 298 95 61 (Yazı İşleri)
Faks (312) 428 32 40 (Yazı İşleri)
İnternet www.merakliminik.tubitak.gov.tr
e-posta merakli.minik@tubitak.gov.tr

Abone ilişkileri
https://www.tubitakdergileri.com.tr/
abone@tubitak.gov.tr
Tel (312) 222 83 99
ISSN 977-1307-1998
Fiyatı 6 TL

Baskı
PROMAT Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.
http://www.promat.com.tr/
Tel (212) 622 63 63

Baskı Tarihi
24.12.2018

Dağıtım
Turkuvoaz Dağıtım Pazarlama A.Ş.
http://www.tdp.com.tr

"Benim manevi mirasım ilim ve aklıdır"

Mustafa Kemal Atatürk

Her ayın 1'inde çıkar.

Meraklı Minik

Sevgili Çocuklar,

Bu sayımızda sizlere kuğuları tanıtıyoruz. Kuğular, göçmen su kuşlarıdır. Kış mevsiminin daha şiddetli geçtiği yerlerdeki soğuklardan korunmak için ülkemize gelirler. Peki kuğuları nerelerde görebilirsiniz? Neyle beslenirler? Yavru, genç, yetişkin kuğular nasıl görünürler? Bunlar gibi birçok sorunun yanıtını yazılarımızda ve etkinliklerimizde bulabileceksiniz.

Dış görünüşlerinin zarıflığıyla de dikkat çeken kuğular bale, resim gibi farklı dallardan birçok sanat eserine de konu olmuşlardır. Ünlü besteci Pyotr İlyiç Çaykovski'nin "Kuğu Gölü" adlı bale eseri buna güzel bir örnek. Biz de sizler için kuğuların hareketlerinden esinlenerek bir dans etkinliği oluşturduk.

İlkbaharda ve sonbaharda göç eden kuşlarla, kuş gözlemi yapan ve onlarla ilgili bilgi toplayan bir kuş bilimciyle ve tıpkı kuğular gibi uzun boyunlu olan başka hayvanlarla ilgili de yazı ve etkinlikleri dergimizde görebilirsiniz.

Bu sayımızda seveceğinizi düşündüğümüz bir sürü de ekimiz var. Su kuşları eşleme kartları, göçmen kuşlarla ilgili bir oyun, kuğu tacı, kuğu posterleri ve su kuşlarıyla ilgili hem çeşitli bilgiler hem de eğlenceli etkinlikler içeren bir kitapçık.

Ayrıca bu sayımızda diğer sayılarımızdan farklı olarak kapakta ve kartlarda artırılmış gerçeklik uygulaması kullandık. Bu sayede kapakta bir kuğunun üç boyutlu hâlini görebilir, sesini dinleyebilir ve büyüklüğünü değiştirebilirsiniz. Bu uygulamayla aynı zamanda kartlarımızdaki su kuşlarının seslerini dinleyebilirsiniz. Bunun için yapmanız gereken "App Store" ya da "Google Play" uygulama mağazalarından Meraklı Minik uygulamasını akıllı telefon ya da tablet bilgisayarınıza indirmek. Bu uygulamayı nasıl kullanacağınızla ilgili ayrıntılı bilgiyi de dergimizin "Kitap... Oyun... Öneri..." köşesinde bulabilirsiniz.

Düşünmekten, gözlem yapmaktan ve soru sormaktan asla vazgeçmeyin...

Sevgilerimizle...

Yasemin Şahin

İçindekiler

2

Kuşudur Benim Adım, Şimdi Size Kendimi Anlatacağım...

7

Yumurta, Yavru, Genç, Yetişkin...

8

Kuşu, Ötücü Kuşu, Küçük Kuşu

12

Kuşu Balesi

14

Uzun Bir Yolculuk: Göç

18

En Uzağa, En Yüksekçe... Göçmen Kuşlar

20

Aras Nehri Kuş Cenneti'nde Kuş Gözlemi

22

Biz de Uzun Boyunluyuz

24

Zürafa Yapalım

26

Çok Merak Ediyorum

28

Haydi Mutfağa

30

Küçük Eller İşbaşında

32

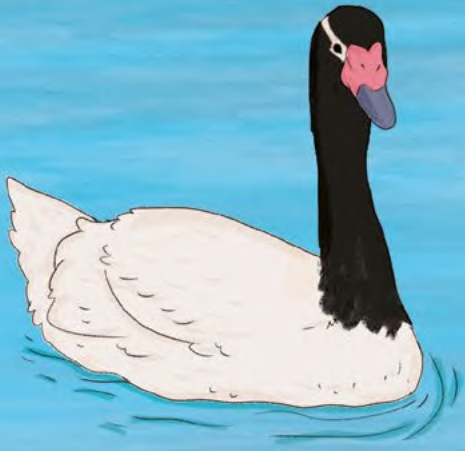
Kitap... Oyun... Öneri...

Kapak çizimi: İrma Zmiric Çetinkaya

Kuğudur Benim Adım, Şimdi Size Kendimi Anlatacağım...

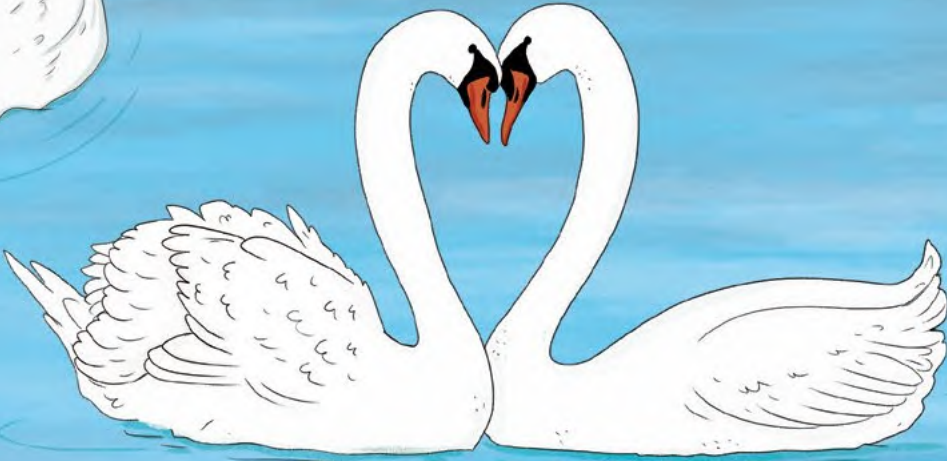
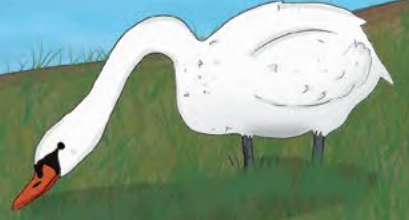
Bir su kuşuyum çok irice,
Boynumsa hem uzun hem ince.
Hayran kalırsınız zarifliğime,
Ve bembeyaz tüylerime.

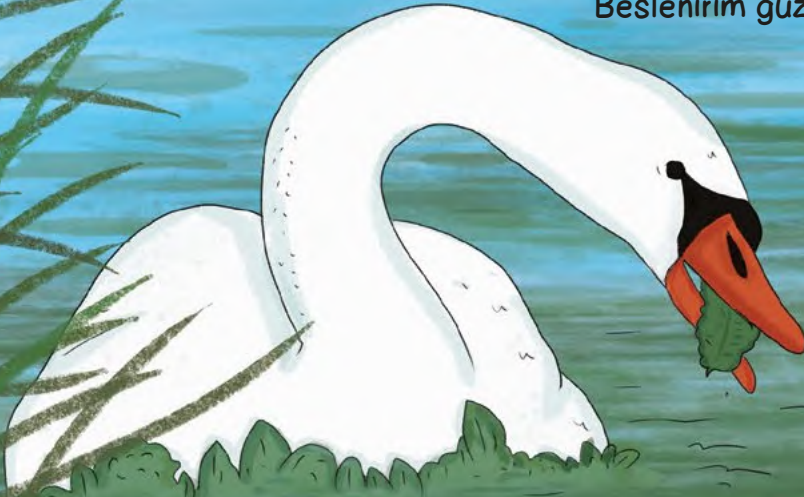

Sessiz kuğu da derler bana.
Çok da sessiz değilim aslında.
Ama diğer kuğularla kıyaslanınca,
Sesim daha az çıkıyormuş galiba!

Sonbaharda Türkiye'ye gelirim.
Hele Gala Gölü'nü çok severim.
Benim asıl yaşam yerim,
Kış aylarında fazla serin.

Su bitkileriyle,
Küçük su böcekleriyle,
Balık ve kurbağalarla bir de,
Beslenirim güzelce.

Yuvamı eşimle birlikte yaparım.
Sonraki yıllarda da aynı yuvayı
kullanırım.
Nisan sonuna doğru yumurtlarım,
Soluk mavi renklidir yumurtalarım.
Haydi say bakalım!
Bu yıl kaç tane yumurtlamışım?

Bir, iki, üç, dört, beş, altı, yedi.
İşte çatladı her biri.
İçlerinden çıkan yavruların tüyleri gri,
Ama sonra olacak kahverengi,
En sonunda da bembeyaz, tıpkı benimkiler gibi.

Yumurta, Yavru, Genç, Yetişkin...

Aşağıda bir kuğu yumurtasının, yavru bir kuğunun, genç bir kuğunun ve yetişkin bir kuğunun resimleri var. Bu resimleri tam da bu sıraya göre yerleştirdik. Ama arada boş yerler bıraktık. Boş yerlere gelmesi gereken resimleri de çıkartmaların arasına koyduk. Haydi o çıkartmaları yumurta, yavru, genç, yetişkin sırasına dikkat ederek yerlerine yapıştır.

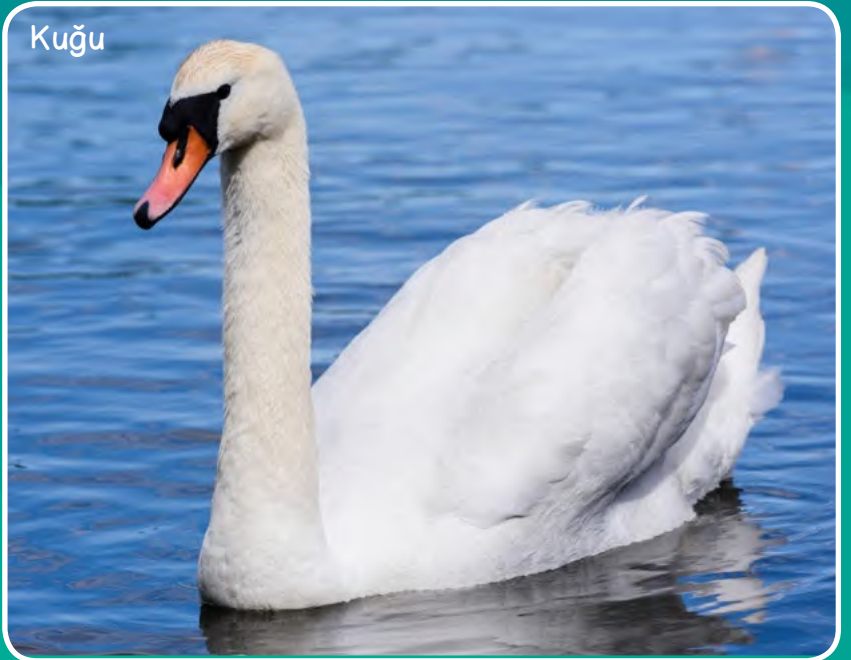
Kuğu, Ötücü Kuğu, Küçük Kuğu

Türkiye’de üç farklı kuğu türü görülüyor. Bu kuşlar ülkemize her yıl sonbaharda geliyor. Sonbahar ve kışı burada geçiriyorlar. İlkbaharda başka yerlere gidiyorlar. İlkbahar ve yazı da oralarda geçiriyorlar.

Bu fotoğrafta kışı geçirmek için bir araya toplanmış birçok su kuşu görüyorsun. Bunların arasında kuğular ve ötücü kuğular da var.

Kuğu

Kuğunun gagası turuncu ve siyah renkte. Gagasının renklerine bakarak onu diğer iki kuğudan ayırt edebilirsin.

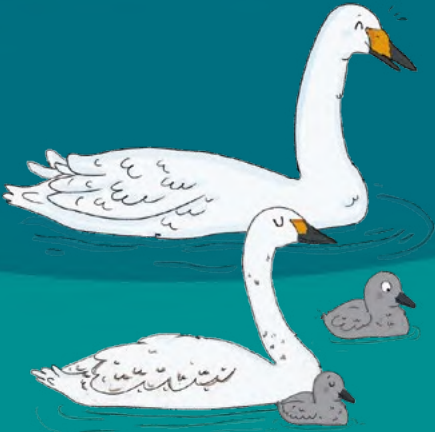

Ötücü kuğu

Ötücü kuğu ve küçük kuğu birbirine çok benzer. Onları da gagalarına bakarak birbirinden ayırt edebilirsin. İkisinin de gagası siyah ve sarı renklindedir. Ama ötücü kuğunun gagasındaki sarı kısım biraz daha büyüktür.

Küçük kuğu

Merhaba!

Kuğu

Ötücü kuğu

Küçük kuğu

Ülkemizde görülen üç farklı kuğuyu gagalarından tanıyabilirsin.

Kuğular ilkbaharda
gittikleri yerlerde
yuva yapar. Kısa
bir süre sonra
yavruları olur.

Getty Images Turkey

Anne ve baba
kuğular yaz
boyunca
yavrularını besler.

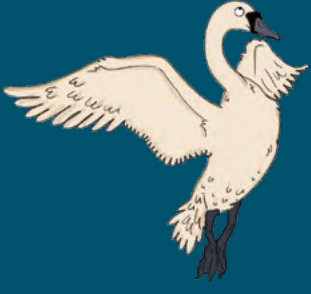

Beni
izleyin
çocuklar!

Onları tehlikelerden
korurlar.

Kuğu yavruları
hızla büyür.

Getty Images Turkey

İyice büyüdülerinde
uçmayı öğrenirler.

Uçuyorum!

Sonbahar
gelince onlar
da yetişkin
kuğularla
birlikte göç
yolculuğuna
çıkıyor.

Aslı Zülal

Çizim: İrma Zmiric Çetinkaya
Fotoğraflar: Dijitalimaj / Alamy

Kuğu Balesi

Bale, kendine özgü dansı ve müzikleri olan bir sahne sanatı. Peki kuğulardan esinlenilerek hazırlanan "Kuğu Gölü" adlı bir bale eseri olduğunu biliyor muydun?

İstersen sen de kuğulardan esinlenerek bale yapabilirsin. Önce senin için hazırladığımız bu şarkı sözlerine bir müzik uydur. Şarkıyı söylerken buradaki hareketleri yap.

İşte kuğu gölünde
Bir kuğuyum ben de

Önce sola yüzerim
Yavaş, yavaş, yavaş

Sonra sağa yüzerim
Yavaş, yavaş, yavaş

Kanatlarımı uzatırım
İlk önce öne

Kanatlarımı uzatırım
Sonra geriye

İşte kuğu gölünde
Bir kuğuyum ben de

Uzun Bir Yolculuk Göç

Bazı hayvanlar yılın belirli bir zamanında uzun bir yolculuğa çıkar. Yılın çoğunu geçirdikleri yerden ayrılır ve başka bir yere giderler. Bir süre gittikleri yerde kalırlar. Sonra da geldikleri yere geri dönerler. Bu uzun yolculuklara "göç" deriz.

Göç denince pek çok kişinin aklına ilk önce kuşlar gelir. Özellikle de leylekler... Leylekler ve başka pek çok kuş ilkbahar aylarında ülkemize göç eder. Çünkü ilkbahar ve yaz aylarında ülkemizde hava çok güzel olur. Üstelik bu mevsimde çevrede bolca besin de bulunur. Oysa bu kuşların geldiği yerlerde genellikle hava çok sıcaktır. Fazla besin de bulunmaz. Kuşlar da ülkemize gelip yuva yapar ve sonra da yumurtlar. Yumurtadan çıkan yavrularını besleyip büyütürler. Yaz sonuna doğru da yavrularıyla birlikte tekrar geldikleri yere geri dönerler.

Leylek

Sarıasma

Küçük akbaba

Kara leylek

Bu iki sayfada ilkbaharda ÷lkemize göç eden bazı kuşların fotoğrafları var. Bu fotoğrafların bazıları soluk renkli. Bunların üstüne yapıştırabileceğın fotoğraflarsa çıkartmaların arasında. Haydi onları yerlerine yapıştır.

Uzunbacak

Karabaşlı çinte

Çütre

Kocagöz

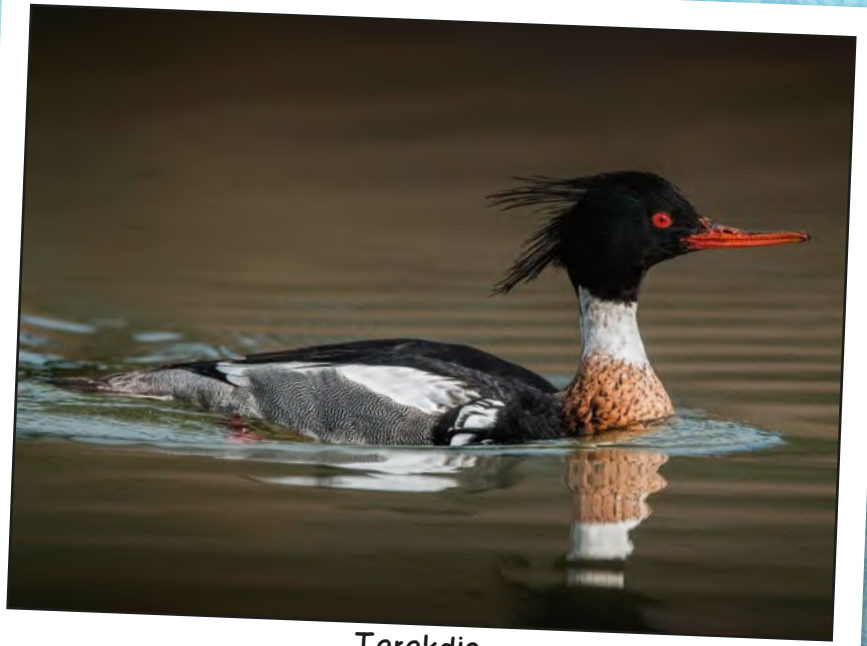
Ebabil

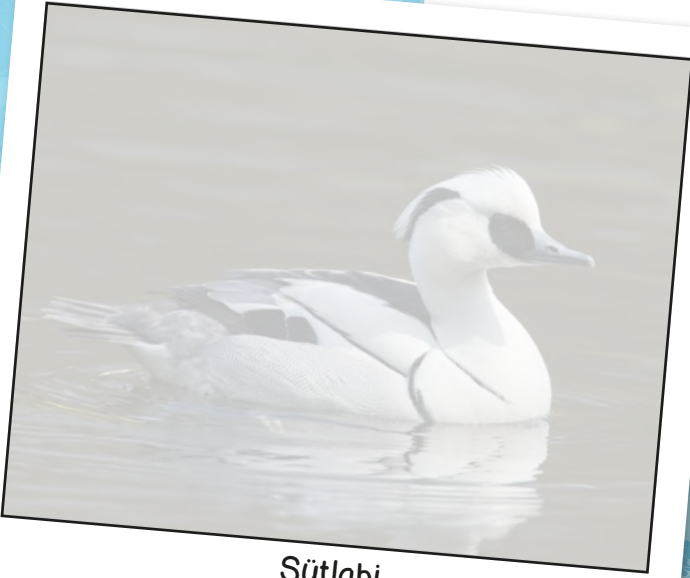
Ak mukallit

Yalnızca kış aylarını
Ülkemizde geçiren kuşlar
da vardır. Bu kuşların yılın
diğer zamanlarında yaşadığı
yerler kışın çok soğuk olur.
Kışın bizim ülkemiz onların
yaşadığı yerlerden daha
sıcaktır. Onlar da soğuktan
korunmak için kış aylarında
Ülkemize gelir. Bu kuşlar
genellikle su kenarlarında
yaşayan kuşlardır. İşte bu
iki sayfada da yalnızca
kış aylarında ülkemizde
görebileceęin kuşlar var.

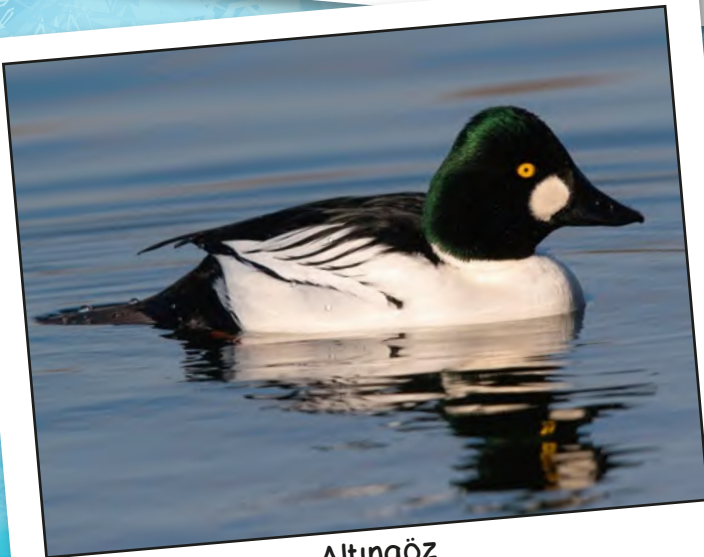
Tarakdiř

Stlabi

Fiyu

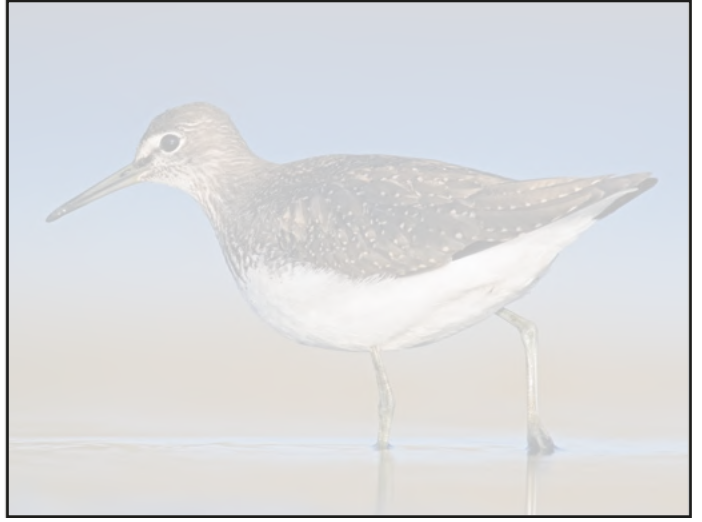
Altingz

Bu iki sayfadaki fotoğrafların bazıları yine soluk renkli. Bu fotoğrafların üstüne gelecek çıkartmaları da bul ve yapıştır.

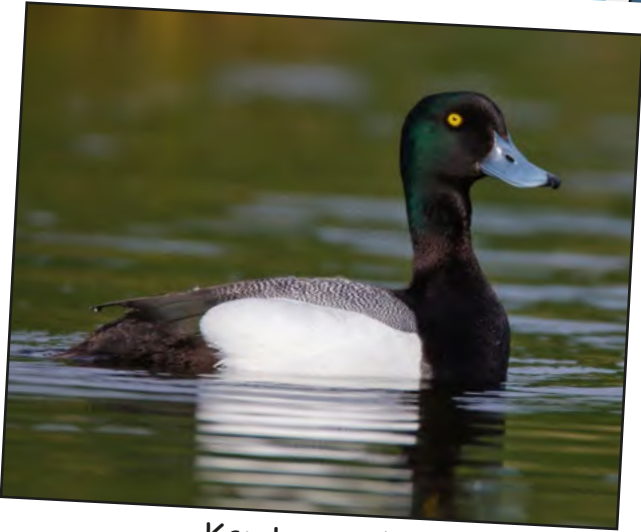
Bozdoğan

Yeşil düdükçün

Suçulluğu

Karabaş patka

Gökçe delice

En Uzağa,
En Yüksekçe...

Göçmen Kuşlar

Bazı göçmen kuşlar göç yolculukları sırasında çok uzun süre beslenmeden ve dinlenmeden uçar. Bazıları da diğerlerinden daha uzun süre ya da daha yüksekte gider. Onlar, göçmen kuşların şampiyonları...

İşte bir turna.
O, dünyanın en
yüksekten uçan göçmen
kuşu. Göç yolculuğu
sırasında dünyanın
en yüksek tepelerinin
bulunduğu Himalaya
Sıradağları'ndan
geçiyor.

İşte
dünyanın hiç mola
vermeden en uzun
süre uçan kuşu, kıyı
çamurçulluğu. Bu kuş göç
yolculuğu sırasında hiç
durmada, uyumadan ve
beslenmeden dokuz
gün boyunca
uçabiliyor.

Bu bir kutup sumrusu.
Her yıl kış gelmeden önce
Kuzey Kutup Bölgesi'nden
Güney Kutup Bölgesi'ne göç
ediyor. Yani dünyanın bir
ucundan öteki ucuna gidiyor.
O dünyanın en uzağa göç
eden kuşu.

Peki ya uçmayan
göçmen kuşlar?
Antarktika'da yaşayan
Adelie pengueni için
uçmayan göçmen kuşların
şampiyonu diyebiliriz.
Bu kuş yüzerek ve bazen de
buzların üzerinde yürüyerek
çok ama çok uzun bir göç
yolculuğu yapıyor.

Aras Nehri Kuş Cenneti'nde Kuş Gözlemi

Burası Iğdır'da bulunan Aras Nehri Kuş Cenneti. Bazı kuşlar yıl boyunca burada yaşıyor. Bazı kuşlarsa yalnızca yazın ya da yalnızca kışın burada. Bu iki sayfadaki büyük resimlerde bir araştırmacıyı kışın ve yazın aynı yerde kuş gözlemi yaparken görüyorsun. Haydi aşağıdaki küçük resimlerde gördüğün kuşları büyük resimlerde bul. Sonra da hangilerinin kışın, hangilerinin yazın ve hangilerinin hem kışın hem yazın burada yaşadığını söyle.

Küçük ak balıkçıl

Büyük suçulluğu

Derekuşu

Küçük batağan

Sakarmeke

Poyrazkuşu

Yalıçapkını

Çamurcun

Arıkuşu

Biz de Uzun Boyunluyuz

Tıpkı kuğular gibi uzun
boyunlu olan başka
hayvanlar da var. İşte
bunlardan bazıları...

Zürafalar upuzun
boyunları ve uzun
bacakları sayesinde diğer
hayvanların ulaşamadığı
yerlerdeki yiyeceklere
ulaşabilir. Akasya
ağaçlarının yapraklarını
yemeyi çok severler.
Zürafalar Afrika'da yaşar.

İşte uzun boyunlu başka bir hayvan: Deve. Develer çölde yetişen küçük boylu bitkilerle beslenir. Boyunları uzun olduğu için dizlerini bükmeden bu bitkileri yiyebilirler. Develer Kuzey Afrika'da yaşar. Ancak sıcak olan başka birçok bölgede de görülürler.

Senin bildiğin başka uzun boyunlu hayvan var mı?

Devekuşu da uzun boyunlu hayvanlardan. Devekuşları uçamaz ama çok hızlı koşabilir. Uzun boyunları sayesinde çevreyi daha iyi görebilir, onları avlayabilecek hayvanları çok uzaktayken fark edebilirler. Devekuşları da Afrika'da yaşar.

Zürafa Yapalım

Taşlarla zürafa yapmaya ne dersin? Bu sayfalardaki aşamaları takip ederek sen de kendi zürafanı yapabilirsin. Dilersen ona bir de ad koyabilirsin.

Zürafanı yapmak için taşlara ve boyalara ihtiyacın olacak.

Haydi, önce bir büyüğünle birlikte taş toplamak için dışarı çık.

Topladığın taşların şekillerinin ve büyüklüklerinin birbirine benzemesine, ayrıca düz olmasına dikkat et.

Taşların üzerine
pastel ya da sulu
boya kullanarak
zûrafalarınkine benzer
desenler yap.

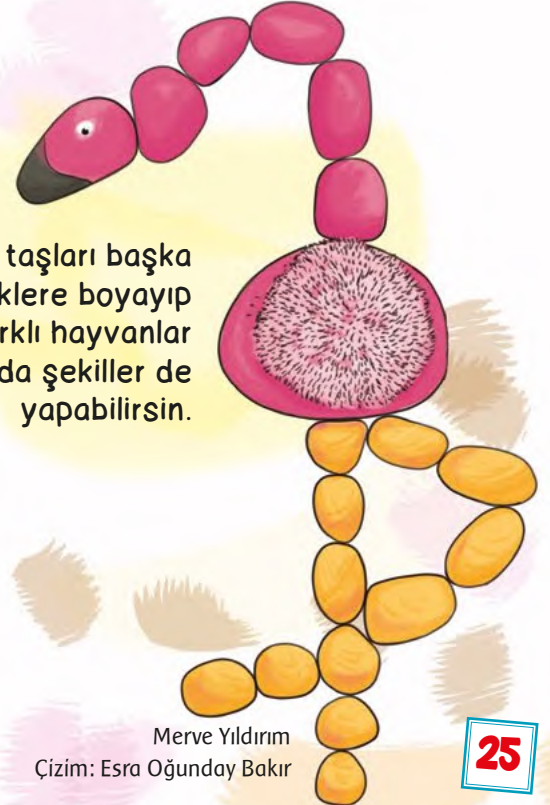
Zûrafanı dilediğin
renklerde yapabilirsin.

İşte bizim
zûrafamız bu.
Haydi, şimdi sıra
sende.

Bu taşları başka
renklere boyayıp
farklı hayvanlar
ya da şekiller de
yapabilirsin.

Çok Merak Ediyorum

Kuğular bir tek beyaz mıdır?

Defne Üçdere - 5 yaş - İstanbul

Farklı renkte kuğular var mı?

Eren Yılmaz - 6 yaş - Eskişehir

Ülkemizde görülen kuğu, ötücü kuğu ve küçük kuğunun tüyleri beyaz renktedir. Ama tüyleri farklı renkte olan kuğular da vardır. Örneğin Güney Amerika'da yaşayan kara boyunlu kuğunun kafası ve boynundaki tüyler siyah, gövdesindeki tüyler beyaz renkte olur. Avustralya'da yaşayan kara kuğunun tüyleri siyah renktedir. Kara kuğunun kanatlarında yalnızca uçarken görülebilen beyaz tüyler de vardır. Bu fotoğrafta yavrularıyla birlikte yüzen bir kara kuğu görüyorsun. Kara kuğu yavrularının tüyleri henüz gri, gagalarıysa siyah renkte. Yavrular büyüdükçe siyah tüyleri çıkacak. Gagaları da parlak bir kırmızıya dönüşecek.

Sorularınızı bekliyoruz!

Radyoyla ilgili sorularınızı 5 Şubat'a kadar bize gönderin. Bu sorulardan birini ya da birkaçını Mart 2019 sayımızda yanıtlayalım. Adınızı, soyadınızı, yaşınızı ve yaşadığınız ili yazmayı unutmayın. İşte adreslerimiz:

TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi "Çok Merak Ediyorum" Köşesi
TÜBİTAK Ek Hizmet Binası Kavaklıdere Mahallesi
Esat Caddesi No: 6 06680 Çankaya ANKARA
e-posta: merakli.minik@tubitak.gov.tr
www.merakliminik.tubitak.gov.tr/form/cok-merak-ediyorum

Haydi Mutfağa

Karnabahardan Anne Kuğu ve Yavruları

Malzemeler

- 1 küçük parça karnabahar
- 1 küçük havuç
- Birkaç dal dereotu
- 2 yemek kaşığı yoğurt
- 1 siyah zeytin
- 1 tatlı kaşığı kuru nane

Bu etkinlik
yetişkinlerle
birlikte
yapılmalıdır.

Karnabaharı az miktarda suyla ya da buharda haşlayın. Varsa suyunu süzün. Çatalla iyice ezip yoğurtla karıştırın. Elde ettiğiniz karışımın iki yemek kaşığı kadarını bir kenara ayırın. Geri kalanından anne kuğuyu yapın. Kuğunun gövdesini büyük bir servis kaşığıyla, başını bir yemek kaşığıyla şekillendirebilirsiniz. Kenara ayırdığınız karnabahar ve yoğurt karışımına kuru naneyi ekleyin. Bununla da iki yavru kuğuyu yapın. Yavruları şekillendirirken de yemek ve tatlı kaşıklarından yararlanabilirsiniz. Havuçtan keseceğiniz bir parçayla anne kuğunun gagasını yapın. Çekirdeğini çıkardığınız zeytini çatalla ezin. Kuğuların gözlerini, yavru kuğuların gagalarını ve anne kuğunun gaga ayrıntısını bu zeytin ezmesiyle yapın. Kalan havucu halka halka kesip tabağın alt kısmına dizin. Dereotlarıyla tabağın alt kısmını ve kenarlarını süsleyin. Kâsenizde yoğurt kaldıysa bunu da sıyırarak su görüntüsü vermek için fotoğraftakine benzer şekilde kullanabilirsiniz. İşte anne kuğu ve yavruları hazır. Afiyet olsun.

Küçük Eller İşbaşında

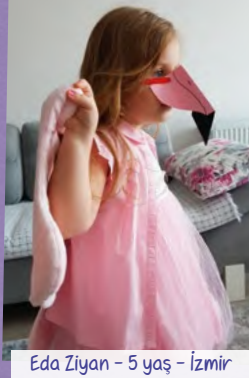
Kasım sayımızda atık malzemelerden bir kuş kostümü tasarlamanızı istemiştik. İşte fotoğraflarınız! Burada yer veremediğimiz fotoğraflarınızı da internet sitemizde görebilirsiniz. İnternet sitemizin adresi: <http://www.merakliminik.tubitak.gov.tr/>

Dilek Su Işık - 5 yaş - İstanbul

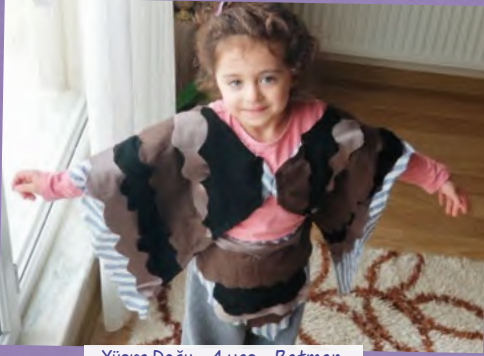
Eymen Polat - 4,5 yaş - Çorum

Eda Ziya - 5 yaş - İzmir

Zeynep Kuru - 5,5 yaş - İstanbul

Yüstra Doğu - 4 yaş - Batman

Ömer Taha (4,5 yaş) ve Hamza Efe (10 ay) Karabacak - Erzurum

Zeynep Ela (4,5 yaş) - Hatice Naz (6 ay) Taşkın - Şanlıurfa

Zeynep Dağtekin 4,5 yaş - Sinop

İpek Erkul - 6 yaş - Nevşehir

Delal Asel Artuk - 5 yaş - Diyarbakır

Ceren (5 yaş) ve Ceyda (2 yaş) Bahçıvancı Kırklareli

Hüseyin İnsan Kanmis 8 yaş - Ankara

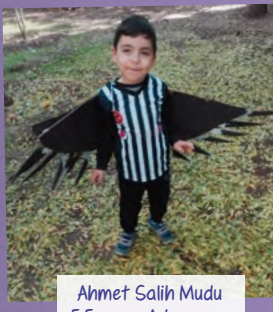
Elif Merve Tanrikulu - 5,5 yaş - Adana

Doruk Şen - 4 yaş - Bingöl

Talha Bera Aydın - 6,5 yaş - Bartın

Ahmet Salih Mudu 5,5 yaş - Adıyaman

Erke Demiralp - 3 yaş - Samsun

Şebinkarahisar 125. Yıl Anaokulu - 3 ve 4 yaşlar - Giresun

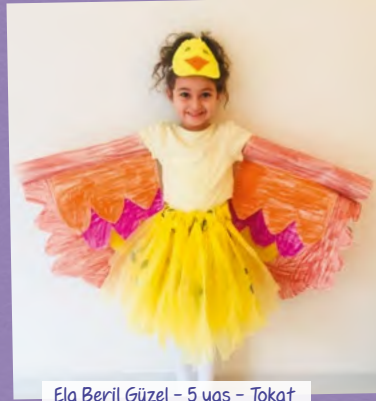
Azra Hüma Şahin - 3,5 yaş - Ankara

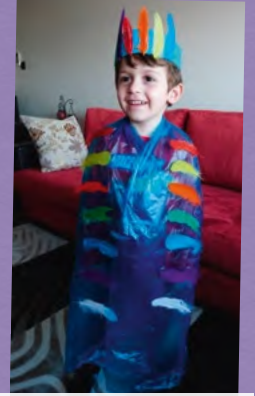
Ada Tabakoğlu - 3 yaş - Bursa

Batuhan Temel - 5 yaş - Kayseri

Ela Beril Güzel - 5 yaş - Tokat

Kemal Reis - 3,5 yaş - Trabzon

Melih Demirel - 5,5 yaş - Kocaeli

Deren İnâlpolat - 5 yaş - İzmir

Azra (6 yaş) ve Yiğit (4,5 yaş)
Arslan - Balıkesir

Çınar Parlak - 4 yaş - Aydın

İnci Yavuz - 5 yaş - Tekirdağ

Ali Said Yılmaz - 6 yaş - Manisa

Çiçek Sümer - 4,5 yaş - Hatay

Mart 2019 sayımız için atık malzemeler kullanarak hayalinizdeki radyoyu tasarladığınızı istiyoruz. Tasarladığınız radyoyla çektireceğiniz bir fotoğrafınızı, adınızı, soyadınızı, yaşınızı ve yaşadığınız ili yazarak bize gönderin. Bunun için 5 Şubat'a kadar süreniz var.

Adreslerimiz aşağıda:

TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi

"Küçük Eller İşbaşında" Köşesi

TÜBİTAK Ek Hizmet Binası

Kavaklıdere Mahallesi Esat Caddesi No: 6

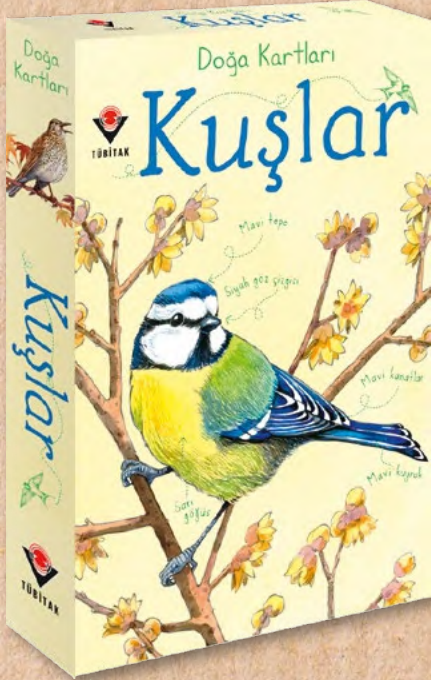
06680 Çankaya ANKARA

e-posta: merakli.minik@tubitak.gov.tr

<http://www.merakliminik.tubitak.gov.tr/form/sen-de-gonder>

Kitap... Oyun... Öneri...

Doğa Kartları - Kuşlar

Bu sayımızda sizlere TÜBİTAK Popüler Bilim Kitaplarının Doğa Kartları serisinden çıkan "Kuşlar"ı tanıtmak istiyoruz. Bu kartlarda otuz kuş türüne yer verilmiş. Bunlar kuğu, gri balıkçıl, yeşilbaş, sakarmeke, karatavuk, şahin ve mavi baştankara gibi ülkemizin ormanlarında, dağlarında ya da sulak alanlarında sıkça görülen kuşlar. Kartların ön yüzlerinde kuşların ayrıntılı çizimleri yer alıyor. Arka yüzlerindeyse sözü edilen kuşların yaşadığı yerler ve çıkardıkları sesler gibi, onları gördüğünüzde tanıyabilmenizi sağlayacak çeşitli bilgiler bulunuyor. Küçük yaşlardaki çocukların da ilgisini çekebilecek ve bir kuş rehberi sayılabilecek bu doğa kartlarını Emily Bone yazmış, Jenny Cooper resimlemiş, Bahtiyar Kurt Türkçeleştirmiş.

Gülnihal Mert

Kuğular Ne Yer?

Gittiğimiz bazı parklarda evcilleşmiş kuğularla karşılaşabiliriz. Onları beslemek istersek nelere dikkat etmemiz gerektiğini biliyor musunuz?

Kuğuları marul, tahıl taneleri ve pişmiş patates, havuç, brokoli gibi yiyeceklerle besleyebiliriz. Kuğulara tam buğday unundan yapılmış ekmek de verilebilir. Ama fazla ekmek yerlerse kuğular hastalanabilir. Ayrıca kuğulara bu yiyecekleri dilimleyerek vermeliyiz. Yiyeceklerin sıcak olmamasına dikkat etmeliyiz. Kuğular genellikle suda beslendikleri için yiyeceklerini ıslak yemeye alışkındır. Onlara vereceğimiz yiyecekleri mutlaka ıslatmalıyız.

Merve Yıldırım

Kuğu Tacı'nın Yapılışı

Kuğu Tacı'nın parçaları üç kartonda yer alıyor. Önce bu parçaları kartonlardan ayırın. 1 numaralı kartondaki, kuğunun başını ve boynunu oluşturan parçanın bir tarafında yeşil renkli bir bölge var. 2 numaralı kartondan çıkardığınız ve kuğunun kanatlarından birini oluşturan parçanın arka yüzünde de yeşil renkli bir bölge var. Yeşil renkli bölgelerden birine yapıştırıcı sürün ve bu iki parçayı yeşil bölgeler üst üste gelecek şekilde birbirine yapıştırın. Kuğunun boynunun diğer yüzü de sarı renkli bir bölge var. Bu bölgeye de 3 numaralı kartondan çıkardığınız kanadı yapıştırın. Bunu yaparken de sarı bölgelerin üst üste gelmesine dikkat edin. Kuğunuz tamamlandı bile.

Şimdi sıra taç kısmını oluşturmaya geldi. 1 numaralı kartondan çıkardığınız ve arka

yüzünde mavi renkli daire olan parçayı alın. Bu parçanın yarım kesimli yerleri var. Bu yerleri parmağınızla hafifçe ittirerek kesiklerin açılmasını sağlayın. Sonra mavi daireye yapıştırıcı sürün. Parçayı kanatlardan birinin arkasındaki mavi daireye, kılavuz çizgilere dikkat ederek yapıştırın. En son parçanın üzerindeki pembe daireye de yapıştırıcı sürün. Bunu da yine kılavuz çizgilere dikkat ederek diğer kanadın arkasındaki pembe daireye yapıştırın. Bu parçanın ok şeklindeki ucunu, diğer parçadaki kesikli yerlerden birine geçirin. Tacı başınıza yerleştirin. Gerekirse genişletip daraltmak için diğer kesikli yerleri de deneyin. Başınıza uygun büyüklüğü bulduğunuzda okun uç kısmını arkaya doğru katlayarak tacın açılmamasını sağlayın. İyi eğlenceler.

Meltem Yenil Coşkun

Tasarım ve çizim: Pınar Büyükgöral

Su Kuşları Eşleme Kartları

Bu sayımızda hazırladığımız kartlarda kışın Türkiye'ye göç eden dokuz su kuşunun fotoğrafı var. Bu kartlarla bir eşleme oyunu oynayabilirsiniz. Oyunu oynamak için önce kartları birbirinden ayırıp karıştırın. Fotoğraflı yüzleri alta gelecek şekilde dizin. Sonra kartları ikişer ikişer açın. Açtığınız iki kart birbirinin eşiyse bu iki kartı kenara ayırın. Açtığınız kartlar birbirinin eşi değilse bu kartları ters çevirip başka iki kart açın. Bu şekilde, birbirinin eşi olan kartları bulmaya çalışın. Dilerseniz bu oyunu iki ya da daha fazla oyuncuyla, kartları sırayla açarak da oynayabilirsiniz.

Bu sayımızda kapakta ve kartlarda artırılmış gerçeklik uygulaması kullandık. Bu sayede kapakta bir kuğunun üç boyutlu hâlini görebilir, sesini dinleyebilir ve büyüklüğünü değiştirebilirsiniz. Ayrıca kartlardaki su kuşlarının seslerini de dinleyebilirsiniz. Bunun için önce "App Store" ya da "Google Play" uygulama mağazalarından Meraklı Minik uygulamasını akıllı telefon ya da tablet bilgisayarınıza indirin. Uygulamayı açın. Aygıtınızın kamera kullanımıyla ilgili bir soruyla karşılaşırsanız izin ver seçeneğine dokununuz. Daha sonra aygıtınızı kapağa ya da kartlardaki fotoğraflardan birinin üzerine tutun.

Kapak ve kartlardaki artırılmış gerçeklik uygulaması bir yetişkinle birlikte kullanılmalıdır.

Merve Yıldırım

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.
8. 9. 10... Herkes
gelmesine göre geziye
başlayabiliriz.

